

Protokół

ze spotkania Grupy Roboczej ds. Zielonych Zamówień Publicznych
*w ramach krajowej sieci organów środowiskowych i instytucji zarządzających
funduszami unijnymi „Partnerstwo: Środowisko dla Rozwoju”*

25 października 2021 r.

w formie on-line przy wykorzystaniu systemu MS TEAMS

1. Miejsce, czas oraz uczestnicy spotkania

W dniu 25 października 2021 roku w godzinach 10:30 – 14:00 odbyło się spotkanie Grupy Roboczej ds. Zielonych Zamówień Publicznych w formie on-line za pomocą systemu MS Teams. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele m.in. Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), Ministerstwa Klimatu i Środowiska (MKiŚ), regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, urzędów marszałkowskich, jak również zaproszeni prelegenci.

2. Przedmiot spotkania – przebieg i podsumowanie spotkania

Spotkanie rozpoczął Zastępca przewodniczącego Grupy od powitania Uczestników, przedstawienia agendy spotkania oraz zaproszonych prelegentów. Na wstępie głos zabrała przedstawicielka Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska Pani Anna Hulicka, która omówiła zakres merytoryczny konferencji, organizowanej przez GDOŚ oraz MKiŚ, pn.: „EMAS – aktualne wyzwania i perspektywy rozwoju systemu ekozarządzania i audytu EMAS w Polsce”, a następnie zaprosiła Uczestników spotkania do udziału w wydarzeniu.

W dalszej części spotkania przedstawicielka Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska wygłosiła prezentację na temat „System ekozarządzania i audytu EMAS” w kontekście zielonych zamówień publicznych. W ramach wprowadzenia przedstawiono definicję Systemu Ekozarządzania i Audytu (EMAS, z ang. *EcoManagement and Audit Scheme*) jako unijnego systemu certyfikacji środowiskowej oraz podano unijne i krajowe podstawy prawne funkcjonowania systemu. Zaprezentowano strukturę organizacyjną EMAS w Polsce, w tym szczegółowo przedstawiono kompetencje GDOŚ oraz ramy współpracy Generalnej Dyrekcji z Polskim Centrum Akredytacyjnym, które sprawuje nadzór nad pracą weryfikatorów środowiskowych EMAS. Następnie przybliżono cele EMAS, w tym m. in. promowanie zasad zrównoważonego rozwoju, spełnienie wymagań prawnych i środowiskowych przez organizacje ubiegające się o wpis do rejestru EMAS. Zwrócono uwagę na to, że organizacje zarejestrowane w systemie EMAS zyskują określone ulgi regulacyjne: zwolnienia z audytów energetycznych, zwolnienia z opłaty rejestrowej w bazie danych o odpadach, możliwość finansowania z Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, rzadsze kontrole środowiskowe, zwolnienia z podatku akcyzowego na węgiel. Podano obszary, w których korzyści dla organizacji zarejestrowanych w EMAS są największe: zgodność z prawem, zrównoważone zarządzanie zasobami, sprostanie wyzwaniom związanym ze zmianami klimatu, zaangażowanie wszystkich pracowników w system zarządzania, minimalizacja kosztów. Podkreślono, że certyfikat EMAS

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

stanowi potwierdzenie, że dana organizacja spełnia najwyższe normy środowiskowe i jest wiarygodna, co daje przewagę konkurencyjną. Następnie przedstawiono EMAS na tle dokumentu pn. „Polityka ekologicznej państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej” (PEP2030). Przytoczono zapisy dotyczące realizacji polityki ekologicznej państwa w których kładzie się nacisk na usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska, wskazano priorytetowe kierunki działań, takie jak zwalczanie przestępczości przeciwko środowisku przy jednoczesnym rozwijaniu kompetencji ekologicznych społeczeństwa. W dalszej części prezentacji wymieniono rodzaje jednostek podlegających rejestracji w EMAS oraz zaprezentowano proces takiej rejestracji. Na początku omówiono procedurę wdrożenia w organizacji wymagań według rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. z podziałem na sześć podstawowych etapów, następnie przybliżono procedurę weryfikacji i walidacji deklaracji środowiskowej, a w dalszej części - procedurę złożenia wniosku i wpisu do rejestru EMAS. Zwrócono uwagę na to, że deklaracja środowiskowa jest umieszczana w rejestrze w formie cyfrowej oraz organizacja ma obowiązek udostępniania jej treści. Dalej omówiono sposób ustalenia opłaty w oparciu o średnie zatrudnienie w organizacji, zaprezentowano aktualny wygląd certyfikatu EMAS oraz zaproszono do korzystania z folderu umieszczonego na stronie internetowej GDOŚ pn. „System ekozarządzania i audytu EMAS”. Na końcu prezentacji przedstawiono stan rejestru EMAS, w którym aktualnie znajduje się 68 organizacji oraz 514 obiektów, co daje Polsce 6 miejsce spośród wszystkich krajów UE. Podano listę dokumentów referencyjnych EMAS, gdzie na przykładzie dokumentu sektorowego przybliżono najlepsze praktyki w ramach zarządzania środowiskiem dla sektora administracji publicznej. W trakcie wystąpienia prelegentka odpowiedziała na pytanie dotyczące czasu trwania procedury wdrożenia EMAS w organizacji oraz procedury rejestracji w GDOŚ. W podsumowaniu stwierdzono, że system EMAS jest pomocny w kontekście zielonych zamówień publicznych, które stanowią m. in. część działań proekologicznych przewidzianych w art. 34 - 36 ww. rozporządzenia.

Następnie głos zabrała Pani Agnieszka Tomaszewska, Pełnomocnik do spraw Zarządzania Środowiskowego Ministerstwa Klimatu i Środowiska, która przedstawiła prezentację na temat „Doświadczenia w stosowaniu zielonych zamówień publicznych w Ministerstwie Klimatu i Środowiska”. W prezentacji przybliżono od strony praktycznej doświadczenia MKiŚ jako organizacji posiadającej aktualny certyfikat EMAS w zakresie stosowania klauzul środowiskowych w zamówieniach publicznych. Na wstępie przedstawiono informacje ogólne na temat klauzul środowiskowych na tle przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych. Zwrócono uwagę na art. 96 ustawy, w którym zapisano możliwość określenia środowiskowych wymagań związanych z realizacją zamówienia przez zamawiającego. Następnie wskazano, iż w celu potwierdzenia spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu, zamawiający może żądać środków dowodowych w postaci: wykazu środków zarządzania środowiskowego, które wykonawca będzie mógł zastosować w celu wykonania zamówienia publicznego; lub zaświadczenia niezależnego podmiotu zajmującego się poświadczeniem spełnienia przez wykonawcę wymogów określonych systemów lub norm zarządzania środowiskowego (np. EMAS). Jako źródło praktycznych wskazówek omówiono treść publikacji Urzędu Zamówień Publicznych pn. „Przewodnik po obowiązujących przepisach w obszarze zielonych zamówień publicznych”. W dalszej części prezentacji szczegółowo przybliżono statystykę dotyczącą zielonych zamówień publicznych w Polsce za lata 2019 i 2020, na podstawie której stwierdzono, że w porównaniu z rokiem 2019 liczba zamówień zielonych wzrosła w 2020 roku o 33 zamówienia przy jednoczesnym znacznym wzroście ich łącznej wartości o ponad 6 mld zł. Na podstawie zaprezentowanych danych zauważono, że wśród zamawiających wzrasta liczba podmiotów, zainteresowanych systemem EMAS oraz stosowaniem klauzul środowiskowych w postępowaniach, jednocześnie przy ogólnym wzroście liczby zamówień nie zwiększa się różnorodność stosowanych klauzul środowiskowych. Dalej omówiono statystyki dotyczące najczęściej stosowanych w zamówieniach instrumentów prawnych o

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

charakterze środowiskowym ze wskazaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. W tym miejscu wystąpienia zaprezentowano dotychczasowe doświadczenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska w zielonych zamówieniach publicznych. Zwrócono uwagę, że takie zamówienia są realizowane od 2009 roku, a system EMAS w ministerstwie został wdrożony w 2011 roku. Według stanu na dzień 31 października br. w 2021 r. w ministerstwie zostało zrealizowanych 94% zielonych zamówień. Wspomniano, że zielone zamówienia publiczne stanowią ważne narzędzie w realizacji celów polityki ochrony środowiska odnoszących się do zmiany klimatu oraz wykorzystania zasobów i zrównoważonego rozwoju. Następnie szczegółowo wymieniono działania proekologiczne oraz zwiększające efektywność energetyczną systemów technicznych budynku, zrealizowane w ministerstwie w celu wdrożenia systemu EMAS. Podkreślono znaczenie wprowadzenia systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją, w wyniku czego 80 % dokumentów procedowanych jest wyłącznie elektronicznie. W kolejnej części prezentacji szeroko zaprezentowano dobre praktyki środowiskowe stosowane w ministerstwie, w tym omówiono klauzule środowiskowe stosowane przy organizacji COP24 w Katowicach. Na końcu wymieniono materiały i podręczniki z zakresu omawianego zagadnienia. W podsumowaniu stwierdzono, że stosowanie klauzul środowiskowych i dobrych praktyk środowiskowych nie jest dla organizacji skomplikowane, należy wspólnie tworzyć przestrzeń do ich stosowania oraz promować działania proekologiczne.

Na koniec spotkania omówione zostały sprawy organizacyjne. Następnie Zastępca przewodniczącego Grupy podziękował prelegentom, podsumował przebieg spotkania oraz zakończył spotkanie.

Protokół sporządzono 02.11.2021 r.

Unia Europejska
Fundusz Spójności

